Lietas arhīva Nr. KA05-0078-22/13
ECLI:LV:VAT:2022:0906.13800025721.4.S

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Madonā 2022.gada 6.septembrī

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā
tiesnese referente R.Liepiņa
tiesneses Dz.Apine un E.Sudāre
izskatīja apelācijas kārtībā rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. E/ apelācijas sūdzību par Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 17.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 17.marta spriedumu /pers. E/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem un 10 (desmit) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu noteiktajam sodam daļēji pieskaitīts ar Vidzemes rajona tiesas 2021.gada 28.decembra spriedumu piespriestais sods un galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Soda laikā ieskaitīts pēc Vidzemes rajona tiesas 2021.gada 28.decembra sprieduma izciestais soda laiks no 2022.gada 19.janvāra līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim izskatāmajā lietā.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. E/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka izdarīja psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu bez nolūka tās realizēt šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos:

/pers. E/ izmeklēšanā nenoskaidrotā laikā un vietā no nenoskaidrotas personas neatļauti iegādājās ne mazāk kā 61 klonazepāmu saturošu tableti ar kopējo masu 9,9143 grami, kas kopā satur 0,12220 gramus aktīvo vielu – klonazepāmu. Bez nolūka realizēt, tabletes glabāja pie sevis paslēptas apakšbiksēs laika posmā no 2021.gada 7.septembra plkst.21.50, būdams aizturēts un ievietots Valsts policijas /īslaicīgās aizturēšanas vieta/, līdz 2021.gada 9.septembra plkst.14.40, kad pēc pārvešanas uz /cietuma nosaukums/ cietuma pārmeklēšanas telpu /adrese/, pārmeklēšanas laikā psihotropās vielas izņēma /cietuma nosaukums/ cietuma uzraudzības daļas uzraugi.

Saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 3.pielikumu klonazepāms ir III sarakstā iekļautā bīstamā psihotropā viela, kura var tikt izmantota ļaunprātīgos nolūkos, un klonazepāma apmērs, sākot ar kuru daudzumi atzīstami par nelieliem, ir 0,06 grami, bet apmērs, ar kuru sākot daudzumi atzīstami par lieliem, ir 5 grami.

Šādas /pers. E/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 253.panta pirmās daļas.

Pirmās instances tiesā lieta izskatīta bez pierādījumu pārbaudes.

Apsūdzētais /pers. E/ iesniedzis apelācijas sūdzību par Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 17.marta spriedumu, pārsūdzot to daļā par noteikto sodu un lūdzot to samazināt par 10 dienām.

/pers. E/ apelācijas sūdzībā norādījis, ka aizstāvis apelācijas instances tiesā viņam nebūs nepieciešams.

Apgabaltiesā nav saņemti procesa dalībnieku iebildumi par lietas iztiesāšanu rakstveida procesā.

Vidzemes prokuratūras prokurors H.Brasovs iesniedzis apgabaltiesai rakstveida viedokli par /pers. E/ iesniegto apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka tā ir nepamatota un noraidāma, bet pārsūdzētais tiesas spriedums atstājams negrozīts. Prokurora ieskatā, lemjot jautājumu par /pers. E/ nosakāmo sodu, tā veidu un mēru, pirmās instances tiesa ievērojusi Krimināllikuma 35.un 46.panta nosacījumus, kā arī ievērojusi Krimināllikuma prasības, lemjot par galīgo sodu. Prokurors norādījis, ka apelācijas sūdzībā nav norādīts uz kādiem apstākļiem, kas varētu ietekmēt nosakāmo sodu, kā arī nav iesniegti jauni pierādījumi.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus un apsvērusi apelācijas sūdzībā izteikto lūgumu, kā arī izvērtējusi prokurora H.Brasova rakstveida viedoklī paustās atziņas, Vidzemes apgabaltiesa nesaskata pamatu apelācijas sūdzības apmierināšanai, un atzīst, ka Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 17.marta spriedums daļā par /pers. E/ noteikto sodu atstājams negrozīts. Vienlaicīgi apgabaltiesa atzīst, ka spriedums atceļams daļā, ar kuru soda laikā ieskaitīts pēc Vidzemes rajona tiesas 2021.gada 28.decembra izciestais sods un šajā daļā taisāms jauns nolēmums.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. E/ likumīgi un pamatoti notiesāts par to, ka izdarīja psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu bez nolūka tās realizēt, un viņa darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 253.panta pirmās daļas.

Apgabaltiesa atzīst, ka, lemjot jautājumu par apsūdzētajam /pers. E/ nosakāmo soda veidu, pirmās instances tiesa ir ņēmusi vērā Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumus, tas ir, ņēmusi vērā likumā definēto soda mērķi, izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Kriminālprocesa likuma 564.panta sestā daļa nosaka, ja apelācijas instances tiesa atstāj pirmās instances tiesas spriedumu bez grozījumiem, tā var neatkārtot pirmās instances tiesas spriedumā minētos pierādījumus un atzinumus.

Vidzemes apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā norādītajiem atzinumiem gan par noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, gan par apsūdzētā /pers. E/ personības raksturojumu, kas kopumā un savstarpējā saistībā nedod pamatu pirmās instances tiesas noteiktā soda mīkstināšanai.

/pers. E/ izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējas kā mazāk smags noziegums. Noziedzīgais nodarījums ir vērsts pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, un saistīts ar psihotropo vielu nelegālu lietošanu, kuras apkarošana ir prioritāra sabiedrības interese.

Apgabaltiesa norāda, ka noziedzīgā nodarījuma raksturs ir tikai viens no apstākļiem, kas saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu ir izvērtējams, nosakot apsūdzētajam sodu. Tikpat būtiska nozīme ir arī apsūdzētā personību raksturojošām ziņām.

No lietas materiāliem redzams, ka uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laiku /pers. E/ daudzkārt saukts pie kriminālatbildības un sodīts, tai skaitā,

par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar narkotisko vielu neatļautu apriti, kā arī vairākas reizes par noziedzīgiem nodarījumiem, kas vērsti pret īpašumu, tostarp arī ārvalstīs (lietas 42.-53.lapa).

Vērtējot apsūdzētā personību, apgabaltiesa ņem vērā tiesību zinātnē pausto atziņu, ka vairākus noziedzīgus nodarījumus izdarījusī persona ir negatīvāk vērtējama, jo viņas apziņā jau ir iesakņojies uzskats, ka sabiedrībā var dzīvot, savas personiskās egoistiskās tieksmes izvirzot augstāk par citu cilvēku tiesībām un interesēm *(Krastiņš U. Noziedzīgs nodarījums. Juridiskā mācību un izglītojošā literatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2000, 185.lpp.)*.

Apgabaltiesa secina, ka, izciešot brīvības atņemšanas sodus pēc iepriekšējiem tiesas spriedumiem, /pers. E/ nav mainījis savu attieksmi pret likumu ievērošanu, un apsūdzētā iepriekšējās sodāmības izslēdz šaubas par to, ka, izdarot jaunu noziedzīgu nodarījumu, viņam nebija zināmas un saprotamas šādas rīcības sekas. Minētie apstākļi liecina, ka /pers. E/ ir persona ar ļoti zemu tiesiskās apziņas līmeni, kurš nav izdarījis atbilstošus secinājumus par noziedzīgo darbību nepieļaujamību. Apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka apsūdzētajam ir izveidojusies stabila tendence izdarīt likumpārkāpumus, kas savukārt liecina, ka viņš ir bīstams sabiedrībai, apdraud citu sabiedrības locekļu intereses un tiesības uzturēties drošā vidē.

Ievērojot minēto, pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka apsūdzētajam piemērojams sods, kas saistīts ar brīvības atņemšanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 47.panta otro daļu, pirmās instances tiesa par apsūdzētā /pers. E/ atbildību mīkstinošu apstākli atzinusi to, ka viņš vaļsirdīgi atzinis savu vainu un nožēlojis izdarīto. Citus atbildību mīkstinošus apstākļus apsūdzētais savā apelācijas sūdzībā nav norādījis un tādus nekonstatē arī apgabaltiesa.

Pirmās instances tiesa pie soda noteikšanas ņēmusi vērā to, ka apsūdzētais izmantojis savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, taču minētais apstāklis pamatoti nav vērtēts kā patstāvīgs atbildību mīkstinošs apstāklis.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi, ka apsūdzētā atbildību pastiprina tas, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

Apgabaltiesa norāda, ka Augstākās tiesas tiesnešu 2008.gada 1.jūlija kopsapulcē par sodu piemērošanas praksi nolemts, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot.

Ņemot vērā konstatētos apstākļus par noziedzīgā nodarījuma raksturu, nodarīto kaitējumu un /pers. E/ personību, pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka konkrētajā gadījumā soda mērķis ir sasniedzams, nosakot soda termiņu tuvāk sankcijas maksimālajai robežai, jo pēc Krimināllikuma jēgas atbildību pastiprinoša apstākļa esamība liedz iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto sodu, kas ir zem vidējās robežas. Apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētajam noteikto īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu uz 2 mēnešiem un 10 dienām nav nekāda pamata atzīt par netaisni bargu sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, ja pēc sprieduma spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma spēkā stāšanās pirmajā lietā, sods nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības. Šajā gadījumā soda laikā ieskaitāms sods, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu.

Konstatējot, ka /pers. E/ lietā izskatāmo noziedzīgo nodarījumu izdarījis pirms Vidzemes rajona tiesas 2021.gada 28.decembra sprieduma stāšanās spēkā, pirmās instances tiesa ir ievērojusi Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumus un piemērojusi judikatūrā un tiesu praksē nostiprināto principu un daļēji saskaitījusi piespriestos sodus.

Apgabaltiesa atzīst, ka /pers. E/ noteiktais galīgais sods – brīvības atņemšana uz 6 mēnešiem, ir pamatots, samērīgs un taisnīgs, atbilstošs izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, apsūdzētā personībai, kā arī Krimināllikuma 35.pantā paredzētā soda mērķa īstenošanai.

Apgabaltiesa konstatēja, ka pirmās instances tiesa sprieduma motīvu daļā pareizi norādījusi, ka /pers. E/ soda laikā ieskaitāms krimināllietā nr./numurs/ aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2021.gada 7.septembra līdz 2021.gada 1.oktobrim, taču sprieduma rezolutīvajā daļā nav norādījusi, ka šis laika periods tiek ieskaitīts soda laikā. Līdz ar to spriedums šajā daļā ir atceļams.

N o /cietuma nosaukums/ cietuma sniegtās informācijas redzams, ka sodu, kas /pers. E/ tika piespriests ar Vidzemes rajona tiesas 2021.gada 28.decembra spriedumu, viņš sāka izciest 2022.gada 19.janvārī, līdz ar to secināms, ka /pers. E/ piespriesto sodu ir izcietis.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta 1.[1] daļas 2.punktu, 564.pantu, Vidzemes apgabaltiesa

nosprieda:

Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 17.marta spriedumu atcelt daļā, ar kuru /pers. E/ soda laikā ieskaitīts pēc Vidzemes rajona tiesas 2021.gada 28.decembra sprieduma izciestā soda laiks no 2022.gada 19.janvāra līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim izskatāmajā lietā.

Soda laikā ieskaitīt pēc Vidzemes rajona tiesas 2021.gada 28.decembra sprieduma pilnībā izciesto sodu no 2021.gada 7.septembra līdz 2021.gada 1.oktobrim un no 2022.gada 19.janvāra līdz 2022.gada 24.aprīlim (ieskaitot), tas ir, 4 (četrus) mēnešus.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574. vai 575.pantā norādīto iemeslu dēļ, 10 dienu laikā pēc sprieduma pieejamības dienas iesniedzot kasācijas sūdzību (kasācijas protestu) Vidzemes apgabaltiesā.

Spriedums pieejams 2022.gada 6.septembrī.

Tiesnese referente R.Liepiņa

Tiesnese Dz.Apine

Tiesnese E.Sudāre